

PODCAST 3 - BŁĘDY LOGICZNE I UPRZEDZENIA POZNAWCZE W ZIELONYCH ZAWODACH

Dofinansowane przez
Unię Europejską

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

JAK ROZPOZNAĆ I UNIKAĆ BŁĘDÓW LOGICZNYCH ORAZ UPRZEDZEŃ POZNAWCZYCH?

- **Prowadzący:**
Witajcie w kolejnym odcinku naszego podcastu o krytycznym myśleniu w zielonych zawodach. Dziś porozmawiamy o tym, jak błędy logiczne i uprzedzenia poznawcze mogą wpływać na nasze decyzje i działania w obszarze zrównoważonego rozwoju.
Jak zawsze, zaczynamy od definicji.

Błędy logiczne to nieprawidłowości w rozumowaniu, które prowadzą do fałszywych wniosków, a uprzedzenia poznawcze to nieświadome skłonności, które wpływają na naszą percepcję rzeczywistości.

- **Prowadzący:**
Zacznijmy od kilku najczęstszych błędów logicznych, które mogą pojawiać się w kontekście zielonych technologii i ochrony środowiska. Z nami gość – Project manager .
Jakie mamy przeszkody logiczne i poznawcze.

- **Project manager:**
Błąd 1 to Argument ad hominem

To atakowanie osoby zamiast jej argumentów. Na przykład, ktoś może powiedzieć: 'Twoje pomysły na recykling są błędne, bo nie jesteś ekspertem w tej dziedzinie.'

Tego rodzaju błąd odciąga uwagę od meritum sprawy i prowadzi do nierozwiązania rzeczywistego problemu.

- **Prowadzący:**
To ciekawe, jakie są kolejne?

Project manager:

Błąd 2 to Błędne koło (petitio principii)

Polega na zakładaniu prawdziwości tego, co ma zostać udowodnione.
Na przykład: 'Wiemy, że ta technologia jest najlepsza, bo stosujemy ją od lat.'

To zamyka drogę do krytycznej analizy i rozważenia innych, być może lepszych, opcji.

Błąd 3 to Błąd fałszywego dylematu

Przedstawianie tylko dwóch opcji, kiedy istnieje więcej możliwości.

Przykład: 'Musimy albo zaakceptować te zanieczyszczenia, albo zrezygnować z rozwoju gospodarczego.'

Takie myślenie ogranicza naszą perspektywę i może prowadzić do pochopnych decyzji.

Błąd 4: Post hoc ergo propter hoc

Zakładanie, że jeśli coś nastąpiło po czymś, to zostało przez to spowodowane. Przykład: 'Po wprowadzeniu recyklingu w mieście, spadły zanieczyszczenia, więc to musi być jedyna przyczyna.'

Nie uwzględnia to innych potencjalnych czynników, które mogły mieć wpływ na wynik.

Prowadzący:

Teraz porozmawiamy o uprzedzeniach poznawczych, które są równie istotne i mogą zniekształcać nasze postrzeganie rzeczywistości.

 Project manager:
Jednym z nich jest Efekt potwierdzenia- czyli skłonność do poszukiwania i interpretowania informacji w sposób, który potwierdza już istniejące przekonania. Na przykład: 'Skoro wierzę, że energia słoneczna jest najlepszym rozwiązaniem, ignoruję dane wskazujące na jej wady. Prowadzi to do jednostronnego myślenia i pomijania ważnych informacji.

 Prowadzący:
Tych przeszkód jest całkiem sporo, jeszcze masz coś w zapasie?

 Project manager:
O, tak!
Heurystyka dostępności , to ocena prawdopodobieństwa zdarzeń na podstawie tego, jak łatwo możemy sobie przypomnieć podobne przypadki. Przykład: 'Po obejrzeniu wiadomości o katastrofach ekologicznych, przeceniam ryzyko podobnego zdarzenia w mojej okolicy. Może prowadzić do irracjonalnych obaw i decyzji opartych na emocjach, a nie faktach.

I już ostatni Błąd atrybucji – czyli przypisywanie zachowań innych ludzi ich cechom osobowości, a nie sytuacji zewnętrznej. Na przykład: 'Ten projekt się nie udał, bo lider zespołu był niekompetentny', ignorując inne czynniki. Może to prowadzić do niesprawiedliwych ocen i nieefektywnych rozwiązań.

 Prowadzący:
Jak więc możemy unikać tych błędów i uprzedzeń w codziennej pracy?

Project manager:

Strategia 1: Samoświadomość – rozwijajmy samoświadomość naszych uprzedzeń i skłonności do popełniania błędów logicznych. Często wystarczy, że zatrzymamy się i zastanowimy: 'Czy nie działam teraz pod wpływem uprzedzenia?'

Strategia 2: Poszukiwanie kontrargumentów – zamiast szukać informacji, które potwierdzają nasze przekonania, celowo poszukujemy kontrargumentów. To pomoże nam zyskać pełniejszy obraz sytuacji.

Strategia 3: Weryfikacja źródeł – sprawdzajmy wiarygodność źródeł informacji i upewniamy się, że dane, na których się opieramy, są rzetelne.

Strategia 4: Zastosowanie technik krytycznego myślenia – stosujmy techniki takie jak analiza, synteza i ocena, które pomagają usystematyzować myślenie i unikać pułapek poznawczych.

Prowadzący:

Błędy logiczne i uprzedzenia poznawcze są częstymi przeszkodami w naszej codziennej pracy, ale dzięki krytycznemu myśleniu możemy je zidentyfikować i uniknąć.

Zwracajmy uwagę na to, jak myślimy, bądźmy otwarci na nowe informacje i stale weryfikujmy swoje przekonania. To nie tylko poprawi nasze decyzje, ale również przyczyni się do bardziej zrównoważonych rozwiązań w naszej pracy.